

De powerhark van Eijkelboom.

Halfverhard pad is duurzaam, maar vergt wel onderhoud

Positief over de inzet van de powerhark

Halfverharde paden, wegen en parkeerplaatsen hebben regelmatig onderhoud nodig om onkruid tegen te gaan en verzakkingen te egaliseren.

Hoveniers- en groenvoorzieningsbedrijf Eijkelboom in Apeldoorn heeft hierin ruime ervaring. Het bedrijf is positief over de inzet van de powerhark, waarmee het al sinds 2003 goede ervaringen heeft.

Auteur: Theo Haerkens

5 min. leestijd

Woekerend onkruid en gras, maar ook oneffenheden die in de loop der jaren door het gebruik zijn ontstaan, maakten het noodzakelijk de halfverharde paden rond het Oranjepark een opknapbeurt te geven. Hoveniers- en groenvoorzieningsbedrijf Eijkelboom bv uit Apeldoorn is al enige tijd bezig met die klus. Omdat de paden rond het park onderdeel zijn van een rijksmonument, moeten ze halfverhard blijven en mag de topklaag niet worden vervangen door asfalt, tegels of stenen. Gebruikers van de paden gaven tijdens de werkzaamheden soms luidkeels blijk van hun ongenoegen hierover. 'Zij zien liever dat de paden worden verhard', vertelt Hans Vijfhuize, uitvoerder bij Eijkelboom, dat het werk doet in opdracht van de gemeente Apeldoorn. De gemeente laat het reguliere onderhoudswerk gewoon doorgaan, maar denkt naar aanleiding van klachten die zijn binnengekomen na over alternatieven voor de halfverharde paden rondom het Oranjepark, aldus een woordvoester.

Volgens Vijfhuize zitten er in de paden 'delletjes', dwarsverzakkingen die in de loop van jaren zijn ontstaan door weglappend water. Dat maakt het fietsen wat ongemakkelijk. Gevaarlijk is het niet, al ervaren gebruikers dat soms anders. 'De mensen zijn banger dan nodig.'

Het onderhoud dat nu wordt uitgevoerd aan de paden die als een lijst om het park zijn aangelegd, maakt juist een eind aan het ongemak van de hobbels op de paden. 'We frezen de topklaag, verwijderen steentjes, egaliseren de topklaag, brengen hem in profiel en walsen hem aan. Daarmee is het probleem verholpen', aldus Vijfhuize. Hij tekent aan dat het in droge tijden, zoals de afgelopen maanden, even kan duren voor de paden na de onderhoudsbeurt hun definitieve vorm hebben gekregen. 'Met wat vocht slaat de bodem dicht en krijgt de topklaag zijn definitieve vorm.'

De HEN-machines die GTJ importeert.

ACHTERGROND

GTJ (Green Technology Janssen) is importeur van machines voor onderhoud en renovatie van halfverharde wegen en paden. Voor regulier onderhoud levert GTJ machines, zoals de HK Planierhobel, die de topklaag in tact laten. Hij trekt het onkruid los en dat wordt aan de kant van het pad geduwd. Het voordeel van deze aanpak is dat de topklaag niet verandert in een bed waarin onkruid gemakkelijk kan wortelen, aldus directeur Peter Janssen. Hij wijst erop dat de machines, die aan een tractor kunnen worden gekoppeld, gemakkelijk en snel (met vijf à zes kilometer per uur) een pad onkruidvrij kunnen maken. 'Niet elk grassprietje zal worden meegenomen, maar het levert een heel acceptabel beeld op.'

Voor paden en halfverharde wegen die veel te lijden hebben gehad en toe zijn aan renovatie, zijn er machines die de topklaag juist wel helemaal losmaken. De HEN-machines die GTJ importeert, frezen de topklaag los, verwijderen het onkruid, leggen de deklaag in één beweging weer netjes in profiel en verdichten hem. Gaten in de weg worden gevuld en als er te veel materiaal is, wordt dat afgevoerd. De machine vlakt de weg in de lengterichting uit; in de breedte is er enig afschot naar rechts.

Is er echter te veel onkruid, dan moet dat apart worden verwijderd, omdat de verharding anders niet afdoende wordt verdicht. 'Dit werkt het beste bij droog weer', aldus Janssen.

Gebruikers van de paden gaven tijdens de werkzaamheden soms luidkeels blijk van hun ongenoegen hierover

HKoop levert machines voor het verwijderen van onkruid op halfverharde wegen en terreinen, zoals wandel- en fietspaden en begraafplaatsen. De Stabnet-machines die het bedrijf importeert, maken gebruik van ronde schoffels die het onkruid wegduwen. Klepels achter deze schoffels slaan het zand van de wortels af en een sleepnet zorgt ervoor dat de planten op het pad blijven liggen, waar ze zonder kluit en zonder voeding snel verdrogen.

Er is een lichte tweewielige machine, waar de gebruiker achter loopt. Maar er zijn ook modellen die aan de hefinrichting van een tractor worden gehangen met een werkbreedte van 90 of 105 centimeter. 'Er is nog een groter model met een werkbreedte van 160 centimeter, maar daar is niet veel vraag naar,' aldus directeur Tom Koop van Koop bv.

De schoffels bestaan uit ronde schijven, die door de bovenste laag van de halfverharde bodem worden geduwd. Ze zijn heel precies in hoogte verstelbaar en werken tot een diepte van ten hoogste één centimeter. 'Soms is het niet meer dan drie millimeter,' aldus Koop. 'Je kunt er gerust fietspaden mee behandelen; die blijven bruikbaar, ze worden niet rul.' Door ondiep te werken, wordt het onkruid verwijderd, wordt voorkomen dat het pad zijn stabiliteit verliest en ontstaat er geen kiembed voor ongewenste begroeiing. 'Ook in de losse kiezels langs de spoorrails heeft de machine zijn bruikbaarheid bewezen.' Dat niet alle onkruidwortels worden verwijderd, is geen bezwaar, vindt Koop: 'De plant droogt uit.' Hij wijst erop dat geen enkele methode van onkruidverdelging perfect is. 'Doordat er zo ondiep wordt gewerkt, kan men met een tractor met een snelheid van vijftien tot twintig kilometer per uur fietspaden behandelen.'

Eén machine

Eijkkelboom gebruikt voor het hele proces één machine, de powerhark, die het bedrijf al in 2003 aankocht. Het apparaat is gemonteerd op de voorzijde van een kleine tractor en freest de bovenste laag van het halfverharde pad over een breedte van een meter. Tandjes van één tot drie centimeter woelen de toplaag van het pad los en leggen die in een mooi nieuw laagje neer. Als er sprake is van verzakking, wat het gevolg kan zijn van opschie-

De Avril Stabnet-machines van HKoop

Halfverharding voor paden en parkeerterreinen bestaat uit materialen die met elkaar meer draagkracht leveren dan de ondergrond

niet zo intensief worden gebruikt,' aldus Vijfhuizen. Hij wijst erop dat bestrijdingsmiddelen zoals glyfofaat met het oog op het milieu niet meer mogen worden gebruikt. Het stomen en verbranden van onkruid is niet meer dan een tijdelijke oplossing, omdat het spul hardnekkig is en snel weer de kop opsteekt, zeker als de wortels blijven zitten. De powerhark verwijdert ook de losgewoelde wortelstelsels en dat is effectiever, volgens Eijkkelboom, dat al ruim vijftien jaar met de powerhark werkt. Stenen in de toplaag legt de powerhark keurig bovenop en worden door een medewerker handmatig verwijderd.

Duurzaamheid

Halfverharding is er in soorten en maten, het materiaal is verschillend in grootte en kleur. Voor de paden in het Oranjepark wordt gebruikgemaakt van grauwacke-split, de voorkeur van de gemeente

door materiaal toe te voegen. Producenten en leveranciers claimen dat de rijkdom aan kalk die van nature in het gebruikte steen zit, de ontwikkeling van onkruid afremt. Dat komt de duurzaamheid van dit type verharding ten goede, stellen zij.

Afhankelijk van het type halfverharding en uiteraard van de breedte en de conditie van het pad kan de powerhark zeker vijfhonderd meter pad op één dag doen. 'Bij klein onderhoud – één keer frezen, profileren en walsen – is dat geen probleem,' stelt Vijfhuizen. De machine is net als een gewone tractor door één man te bedienen, al werkt Eijkkelboom altijd met een extra medewerker, die waarschuwborden en pionnen neerzet en verwijdert en de noodzakelijke hand- en spandienen verricht.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7601